

Чурагма хувьд нь бичигдүгээр тусгайлан үзүүлж байна.

Саха сириҥ олохтоохторо "Билл Ньыллы Россияны" өннөр дойдун парламена үлэтин сабыланта. Кулун тутар үнүгүр Ил Түмэн саҥа састаабын талыахтаахпыт. Саханыгар улахан уларытыылар тахсаары, үтүүгүтэ-сайддыа баарайгыт быйрайыахтар олоххо күүрүртү тураллар. Нөөсү кэмнэ быйбардааччы конституционнай бырааны ойдоон: хараттан - үрүнү, сымыйаттан - кырдыгыгаран быйбардыыр буолла. Онон да бу сырыыга дохотук толкуйдан, үрдүк эппиэттэни ылан, үлүгүр дьон талылыах тустаахтар. 31 №-дээх Чурапчы-таттаары быйбардыыр уокурукка 3 чулуу саха уола-адыатынан турдулар. Олох түргэн тэттиминэн сайдыыга. XXI үйү ой-санаа, үрдүк технология сайдыатын саргытаанан конкурсунай үлэ. Үл-харчы эрпирэ олох-т таһымын быһаарыа, саҥа үлэ мээстэтин таһаарыа, субсидия бөгүтэ саҥа ыдыарты баһылаан, үрдүк хама-наах, мэдүлүк олохтоох булуоттун сүтүтү турар. Сайды-

ыны; төлөмнөрү сага программа, мэр, иштетилүүсүнүн
райаактар тутуах мистетини ылдыктара. Ону бынаар
кандидат Саха Республикасынын нарыншый депутаттары кан-
дидатынан турбут биер дайдулаахпыт. Чурагыч чулуу
депутатынан турбут биер дайдулаахпыт. Федотов буоларыгар иштети-
лүүсүн Александр Иванович Федотов буоларыгар иштети-
лүүсүн Бу үс кандидаттан үлүтүнөн, билитинини
көрүүтүнэн, сокуону оңорууга компетентияланан ордук-
тара. Хас бирдиктибит тус бөлүтүн дьалытын, торообут
торут дайдууну иштетилип туһуна ылдыктаахтык тол-
күйлүүх түстээхпит.

Улууе бөлүмдүүчүлөрү 31 №-дох Саха Республикасы Чурагыны – Таттатаары бөлүмдүүчүлөрү быы-
лыгылар уууруктан народный депутатка каадыгынан
турбут Александр Федотов ийин куоластынан бизирэти-
гичи каадыгы.

Тягта улууһутар оһорор,
үлэһир биһир дойдутаахтаргыт.

Россия Государственной Думыгтар бѣлыбарлар түмүктѣнилер. Аны кулун тутар 2 күнүгѣ Россия Президенти уонна Республика Государственной Ил Түмѣн Мунѣнѣн бѣлыбардара буолар. Ил Түмѣн бѣлыбардара уруккуттан уратылаахтар. Чурагы - Таатта улууна холбоһоммут бѣл мандааттаах уоксук буолан депутат таахтасхыт.

Төрөөбүт төрүт буорбүт аңа калыңа дэонэ айылга кыһарыймылларын, история араас көрүк кэмизгитир күйүтүн быһыһа-майга уурайабыт ыар кэмизгитир дэриһи сырдыхка, көрөр тардыһан, сүрдүк майгылаахтара, үтүө санаалаахтара устун ому калыңыттан калыңыз, көлөр кэнээри бэстаттарыгар иддэ сылдыар тына итэн таһаарбытара.

Чураалчы дьоно-сэргэтэ хайа да түтээнгэ, ханьх да кэмгэ түгсүүлэх бугдан сомогдохор уреты майгылаах-тар. Ох иһин үүмүгүн сайтар айан суолттар минсик-тэр.

күөнтэ иһэбит. Бу иһинэ иһэрбэт бэргэһэлэнтинэн аһар-
туулар дьоруудах эдэр салайааччылар үүтүн-сайдын тах-
саллара. Биир онук тарбахха баттанар улахан салайар
дусхунустарга үлэтин-хамсыы сыйдыар. Александр Ива-
новың Фелотс буюлар.

Байзбыт сирбиттэттэн уопсустууттан үүнэн-сайдан тахсыбыт биэр дойдулаахпыттан, эдэрдин эрчимнэх, сана үйгэр аныгыны толкуйднах, бүтүгүнү күн ирдэбилитэр эспизэтиир, ааган-суоттаан көрөр ураты дойдурдаах, эдэр кытта эдэр, кырдыаҕаһы кытта кырдыаҕас, итэруулар-ах тылдьах-эстөөх, республикабыт сайдыалтыар нэһилэн коруулардыах народнай депутатка кандидат АИ Федотоны бары кургуомукуе өйөөн куоласталтын биэриэрин, өссө төмүл түмүкүлээхтэтин көрдүрүбүт!

Сыланг, Кытаанах, Арыштаах, Хатыны, Болтоого,
Мугунай ирмэлзэктэрин эдэр ыччата.

Республика сонуну оңорор парламенттар динг чакчы-
тыя сирит сайдыгытар туруулаһан үлөлүр кыахтыах
ийлэпи Александр Иванович Федотов кандидатуратын
субулутулго ыгырабыт.

Чурагчы улууһун Алаҥар нэһилиэгин
быһаардааччыларын уопсай мунчаада.
АПИИ.Иррионов аатын Хайахсыт орто
секундарнай улуустаттарын уопсай мунчаада.

С.А.Новгородов заступник

Матрыянаал Ил Түмэн депутатыгар кандидат буюузыгсан төлөнгө.

ЫНГЫРЫЙЫ

Кулун тутар 2 күнүгөр динин суолталлах бөлүмдөр буолары тураллар. Чурапчы, Таатта саха омук бөлүмүттөн туркутутун тутан аларор улуустар буолубат. Эй- санаа, сир-майгы бөлүмүттөн түмсүүлөх буоларбытын көрдөрбүт тараан кэллэ. Чурапчылар, ытык-мааны дломмут-сэргэбит, убаастабылдах бөлүмдөрүчүлөр! Бу бөлүмүк кээгэ тыа сириги ыччата, күннээри билбит-көрбүт, производствора үлүмэбэт, государственин ту-тута мунун көрдүбүт. мааньы таһымдар үлүмэбэт.

Олохнут тускула — инновационнай сайдыыга

Россия индустриальному развитию хан-табундар инновационная эра. Сид-диди султан бейлиги юмеси алуз табыл-табаа, чотчу чучуни Саха сиритер султан султанлар мектебери суох

Дойду бүтүлгү экономикалык өтүккө кыдырылганын турутар сөз түбөлүккө, келип ийер дыйын суулуунан-сартуунан муну-уллубут үбү-харчыны технологиялык кыдырылганын кубулуштуу, онуккатылар сентөөх кыдырылганын дыйын-дыйын бүтүн Россия техникалык политикадын көмүсү сыйлыктар үрдүк оруулганын дыйын чакчы.

Ол төрүүгүтөр кииник тулхадыйбет сай-
дыкыбет түтүгүнүн, мин сазыгар, дойду да
жыныгар, Саха сирин да саластатып үрдүкү
састаабыгар тоһо кылларыннан анал үөрөх-
төх научый да, кинесерерин да кидарары
кииник астарын туһаныа буолуохтаах.

Ааспыт уларыта тутуу сылтаарын оду-
дугар финансовый-кредитческый-банковскый
институттарын дойдуга үрдүктүн акары элбери
үрөтүн таһаарламалык кинизэр үкүдэлэр кэри-
этэ билигин үлүгэ суох сыдыаллар. Маныах
сыдыа мадьярны политика, дойдуга масштабы-
тар өссө хасылланыа олук табылыыт.

Былдары курдук ханшап багдар, чуу-
лаан урдук сайдылаах сударыстыбалар,
сунуулан оторон тааарар промшленност-
тарын бородуксубаларынан кызыралтар,
затычалар.

Билигтэй хам үердүүлэхийг бийлгэж, Россиягаар дамжж ургамал, ургамалын зогсоогдох мунгуулийг суохгаар.

Бастааынан терең турар сорулган бул-
луктаах: буюмурууттан (застойтан) сарла-
ан, уларга да тутуу (перестройка) бүтэн бй-
эрбэт уһун кэмнэригэр эрэрбэт-эмэрбэт
сүүрү техникаһый фондунууһун сангар-
дыа Бу доһул хайыһаар бастааһына бар
«ахыһан энергетический объектарды
сүтүтүлүр»

Ой туғулган Россия Президенти В.В.Путин дойду улахан муһабасарлар хаста да чоп-тузаланган тулар.

Бу булалары тууралы билими государство-
бытылар билим сүткөн экономикалык да
технологический өртүткөз хамсааһынта иж-
менерней-техивический интеллигенция да
специалистлар, профессионаллар, уйкай-
нан мындыр, сатабыллаах рабочий да дон-
нор орундарга көчүрү биллаларк үрдүгүр
эрайылар. Үрдүк сайдыллаах государство-
лор (АХШ, Германия, Япония уа да) бу

малтык сыһыан үйөлөр тухары кыахтарын
ханатар сүрүн төрүт булар дилр саамай
саттыр.

Ити түгөндөгү туштан саяктым эте –
олок аралар жолугунам Саха сирин Государ-
ственный Музейдин (Ил Түмөн) депутатта-
рым бөлүбүз булар.

Мамия дагдан соторутуарыга барт учу-
рай соуну туттум — Куамедон Петр Харито-
нович дин Саха сирин энергетикатын сай-
дыгыттар биир тйуу, биилэр-нестер салай-
ааччы, барка дин биир кескилхох таба-
рыны Ил Түмэн депутатыгар кандидаты-
нын турорумасун.

Минь байрлалын Петр Харитонович адлаагүй адр дэ эрдмэлтэн удахан, элжиттэнстээх үүлэлэргэ унааргыгтайтэй минь. Холбооно минь Төмскай политехническай курдук дхоуун жикитигуту бүтээн баран баара суурь жикит мининь Бүтүн Союзтаар удариж жикитиньскай тутууну — Энобасгултаага ГРЭС тутуугуун байхуулан-жүлүгүн жикити. Онтон араас дайдулартан жикитиньсөбт улахан омултан аатлаахтарын бийинь сикити уола байаага тута сүлдэи байа биеэжэ саяага да сүлдэи биеэжэ биеэжэ дьлэи алуус жара Булдан-булдан Энобасгултаага ГРЭС курдук 4200 МВт сөрүмэр кыянталаах жидүн, элжитинь техическай өттүгүн апары уустук тутууга.

Казахтар (16 млн. нэгдүгээр дараах) 90-с жилийг уяарыг тугуу сододулар илтгэжтэрийн, Кузнецов туттаргыт итг Энэбаста ГРЭС-ын кандаларга 3 млрд. долларга атыгэжтэрийн, ыражын жөөс олон эбей харчыланын калдыр дээр араага байаа омото да суох буолуу.

Булкатын атын дойдуттан кэлбиз Кулне-
цёву 1981 сыллаахха мазохтар олус сөбүл-
эниэр, аны Казахстан Комсомолун ЦК-тын
аппаратка үлбүсэниэн Алма-Атара ыныр-
ларлар. Арый 1986 сылта Петр Харитови-
чына, тэрэбүт дойдутун көтөх дилин, Саха
АССР ССКП Обкомун 1 секретара Ю.Н.Про-
копьев, ыһыдан атылар.

Саха сирдэр кэлэ Кулуннец хотугу шаппыларга кайа-сир баайын хостугуу промышленноһун, Усуулаа ССКП Райкомун II секретарынан үлэтин сыйдан салайар Ити сыйларга Депутатскай бийүлүсэр Россия үрдүнэн саймай үрдүк кыамтаах хорголтону таһаастыы ГЭК үлэри мэрибита.

Якутской куоракка нобон кэллэрбиттэн Петр Харитонович Якутскааҕо производствоннай кэрбобууһа бастаан тас дойдудары

кытта үлэ-сйбөс Управлениетин начальни-
гыттан, оһгон генеральнай директор – Дьей-
тун Т.Г. солбуулааччыттан, тифээр Якутзо-
ло то холбоһук директордарын Советын
Председателитин курдук олус урдук аһын-
ныстэх дуобунаса үлэсбөтө.

1998 сылтан бээр дойдубулаахтара – айма-
лар кулаастара кыһан. Ил Түмэн Палаты
длаах муһунары, Уус-Майа-Алматаады
терресториалнай уокругуну нуруотуну депу-
татын аатын 2003 сыла дылы үрдүктүн ту-
тан кэлбигэ Ити сылларга кэли ааттимоно-
полнай сокуону олоор Комитет Председа-
тели собуулаах аатын быһаарыттан нуруот
тус олоор туһалаах-сыйыаннаах атох со-
куоннары омурсубут. Ону дойдубут, ол ити-
гэр Сахабыт оро, ити сыллардан экиннэи ба-
ды тахса сылларга хамсааһын аа дойдубут

Кавийн 2004 сэлгэн бөгөөд Петр Харитонович энергетикада төмөн, "Сахэнерго-ААО"-ы тааварын хялалт аж үйлэвэр сүлжээр. Ойгуурдоо, манай үзүүлсир дымариллар, юуны тус дагалтагтайн 20–иң тэхис ахианнаах зынгы модульнай конструкиралаах электростанциялар (олор историйер автоматификацийн салбарлар системалаах) ресурсалары харьстлар агынги газоторилекой агрегаттары туһанар, инновационнай технолопийларга олуруур объектар үлдүкүйллэр.

Холодирун ылан көрдөхкө 2007 сылы Тивис боһуоларгь Кузнецов тус байытын салгытатышан туттарбыт 250 кВт иыматлаах таала кууһуку туһанар ("Tacke TW 250 (Германия) ВЭУ оборудованиетыгар олорган) электростанция Россиягь бастаанын испанска уруксу географический заповедный эргиткө үлөм кысты.

Петр Харитонович дördünlü mələ ağca-
kərgizə Natalya Titovna və onun qızları ilə
dizək mənədləri, ulaxan yola Andrey Butuy
Rossiyaşarı uğraklı və inadçıların büt-
rən bəran Moskva kuyrakı olurdı, iğnə
qırılmaq (Petr Харитонович сызгара), кы-
уол Антон – знеренд-студент.

Улсгайгаан, минь Петр Харитоничин по-
тентийнхныг Саха нуруутыг эгээ туһалаа ил-
дэн быга санаадаахтыг Оскегун икениг Алма-
Атага да хаалбыга буоллар, ювенин улуу ха-
зах нуруута бука баалар өссө үрдүк чыгча-
лыгар таһааран, Казакстан байытын сайдыы-
тыгар өссө өрдүк туһаламат буолу эгэ.

Бишгүй бэлэбэг үнэсүн, чулуу, албх бие
дүүлэх-нөрүүлэх, ойроох-нэйрүүлэх ыч
чаттарбалын потенциалын төрө зра сүл

тунамашпыг. Батааска да буоллун, пред-
ставительнай Парламента дарыа, билинч
курдук хаһаа элиэр суох норуот буоларбыт
быһыһынан, саамый чулууттан-чулуулар
быһыт эрэ талап таһаарыкх эриэнээххити
Очутугар эрэ Сахабыт сирэ чаалыкка сайдыа
кыһалыа

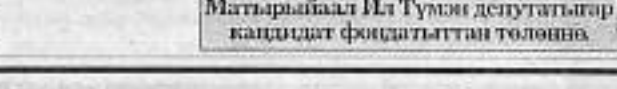
Ол эгнэ илтэрээм эгэ күндү биер дий дулаахтарбыа: кулуу тутар 2 күнүгэр И Түмэн депутаттарын 32 №-дээх Амма-Уус Майатаары укугуруу башбарытар кэскилээх биер дийдулааххат, илэвэриэмэй илэвэ сыйдыа ирдүбүдүгэр олус суз түбө сүһэр илэвэр-эригэр: илэвэр Кээнэцэ Петр Харитонович туһатытар кулаастыар сыгытар.

Н.А.Петров
Российской наукалар академияларын
Сибирьдеги филиалында
Хотугу сир физика-техника
проблемаларын чыгарыш
Институт энергетикада отдел
сыйдырыш, техникалык наукалар
докторлар, профессор
Российской Федерация үтүөлүк
энергетика Саха Республикасын нуру
туу хайаагыстыгытын үтүөлүк үзүш

Материалаал Ил Түээн депутатыг
кандидат фондатын төлөө

күүсээ кыргызга.

ыңғә сәлдәһ дьонуттан бәһр бастыһарьһан миһ

ыңғә сәлдәһ дьонуттан бәһр бастыһарьһан миһ

Инициативный бөлөм

Материйнал Ил Түмэн депутатыгэр кандидат фондатыгтай таланина.

